

HET MEROVINGISCH GRAFVELD VAN OPHOVEN

Het systematisch onderzoek van dit grafveld, begonnen in 1975, werd in 1977 afgesloten met de vondst van de drie laatste bijzettingen (fig. 58). Alhoewel de grafgraven eerder schaars zijn wegens de van oudsher aangebrachte storingen, laat de plattegrond van het grafveld toch een aantal gevolgtrekkingen toe.

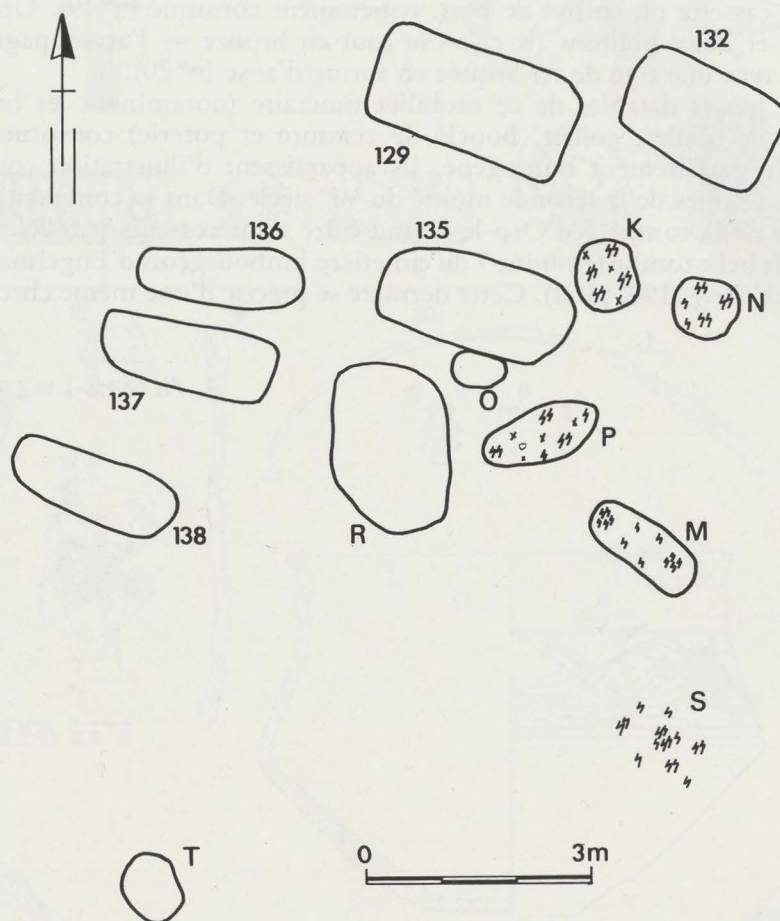

Fig. 58. Het zuidelijk uiteinde van het grafveld.

Al de kuilen lagen dicht opeengepakt over een lange, smalle strook van meer dan 50 m lang en ca. 20 m breed, die ten westen door de Romeinse baan van Maastricht naar Nijmegen was afgezoomd. De oriëntering was nauwkeurig west-oost, behalve een dubbele rij kuilen langs de oostrand, die

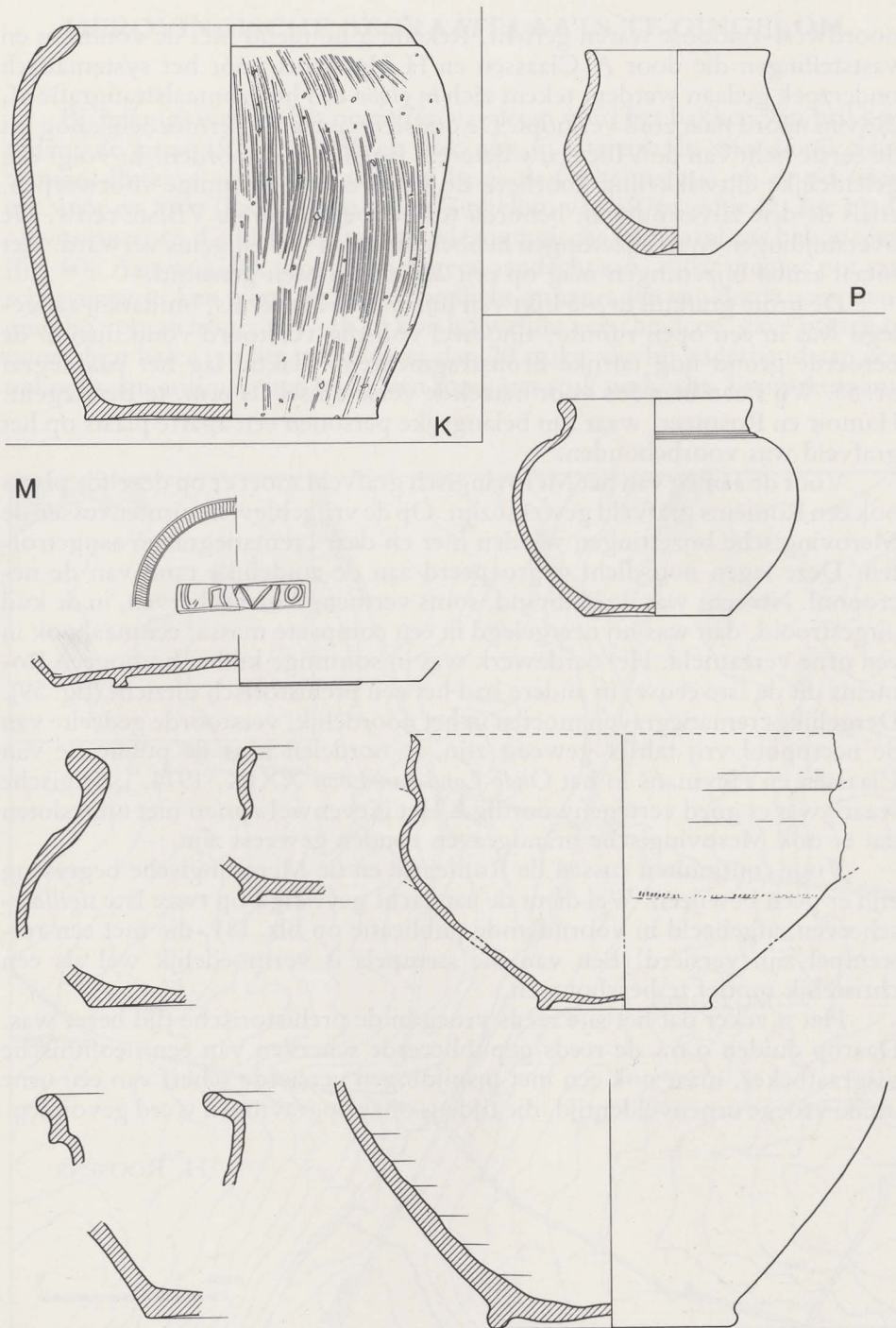

Fig. 59. Materiaal uit de brandgraven.

noordwest-zuidoost waren gericht. Rekening houdend met de vondsten en vaststellingen die door A. Claassen en H. Heymans vóór het systematisch onderzoek gedaan werden, tekent zich *in globo* een horizontaalstratigrafie af, die van noord naar zuid verloopt. De oudste graven die vermoedelijk nog uit de eerste helft van de VIde eeuw dateren, lagen in het noorden. Er volgt een geleidelijke ontwikkeling doorheen de VIIde eeuw. Sommige voorwerpen, zoals de drie zilvermunten, behoren tot het begin van de VIIIste eeuw. De oversnijdingen en nabijzettingen hebben dit beeld wel enigzins verward. Het totaal aantal bijzettingen mag op een 200-tal worden geraamd.

De grote grafkuil nr. 45 lijkt van bijzondere betekenis, omdat hij aangelegd was in een open ruimte; alhoewel volledig verstoord vond men in de beroerde grond nog talrijke bronsfragmenten. Vlakbij lag het paardeggraf nr. 55. Wij staan hier dus voor hetzelfde verschijnsel als o.m. te Beerlegem, Hamoir en Rosmeer, waar aan belangrijke personen een aparte plaats op het grafveld was voorbehouden.

Vóór de aanleg van het Merovingisch grafveld moet er op dezelfde plaats ook een Romeins grafveld geweest zijn. Op de vrijgebleven ruimten tussen de Merovingische bijzettingen werden hier en daar crematiegraven aangetroffen. Deze lagen nog dicht gegroepeerd aan de zuidelijke rand van de necropool. Nu eens was de lijkbrand, soms vermengd met scherven, in de kuil uitgestrooid, dan was hij neergelegd in een compacte massa, eenmaal ook in een urne verzameld. Het aardewerk was in sommige kuilen homogeen Romeins uit de Iste eeuw; in andere had het een prehistorisch uitzicht (fig. 59). Dergelijke crematiegraven moeten in het noordelijk, verstoorde gedeelte van de necropool vrij talrijk geweest zijn, te oordelen naar de publicatie van Claassen en Heymans in het *Oude Land van Loon* XXIX, 1974. „Belgische waar” was er goed vertegenwoordigd. Het is evenwel *a priori* niet uitgesloten dat er ook Merovingische brandgraven zouden geweest zijn.

Voor continuïteit tussen de Romeinse en de Merovingische begraving zijn er geen bewijzen. Wel dient de aandacht gevestigd op twee late *sigillata*-scherven, afgebeeld in voornoemde publicatie op blz. 181, die met een rolstempel zijn versierd. Een van die stempels is vermoedelijk wel als een christelijk motief te beschouwen.

Het is zeker dat het site reeds vroeg in de prehistorische tijd bezet was. Daarop duiden o.m. de reeds gepubliceerde scherven van een neolithische visgraatbeker, maar ook een met insnijdingen versierde scherf van een urne uit de vroege urnenveldentijd, die tijdens onze opgravingen werd gevonden.

H. ROOSENS